KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 672/2010

2010 m. liepos 27 d.

dėl tipo patvirtinimo reikalavimų, taikomų tam tikrų variklinių transporto priemonių priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemoms, ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 661/2009 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų įgyvendinimo

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 661/2009 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų ([1]), ypač į jo 14 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

(1) Reglamentas (EB) Nr. 661/2009 yra atskiras reglamentas, susijęs su tipo patvirtinimo procedūra, numatyta 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/46/EB, nustatančioje motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus ([2]) (toliau – Pagrindų direktyva), tikslais.

(2) Reglamentas (EB) Nr. 661/2009 panaikina 1977 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 78/317/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių įstiklintų paviršių šildymo ir apipūtimo sistemas, suderinimo ([3]). Šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai turėtų būti perkelti į šį reglamentą ir, jei reikia, iš dalies pakeisti, kad būtų pritaikyti prie mokslo ir technikos žinių raidos, ypač siekiant atsižvelgti į specifines hibridinių ir elektrinių transporto priemonių charakteristikas.

(3) Šio reglamento taikymo sritis atitinka Direktyvos 78/317/EEB taikymo sritį, todėl šis reglamentas taikomas tik M_1 kategorijos transporto priemonėms.

(4) Reglamente (EB) Nr. 661/2009 nustatytos esminės nuostatos dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo reikalavimų atsižvelgiant į priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemas. Todėl taip pat būtina apibrėžti tokiam tipo patvirtinimui taikomas specialiąsias procedūras, bandymus ir reikalavimus.

(5) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Motorinių transporto priemonių techninio komiteto nuomonę,

([1]) OL L 200, 2009 7 31, p. 1.
([2]) OL L 263, 2007 10 9, p. 1.
([3]) OL L 81, 1978 3 28, p. 27.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas M_1 kategorijos variklinėms transporto priemonėms, kaip apibrėžta Direktyvos 2007/46/EB II priede, kuriose įdėtas priekinis stiklas.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

1) „transporto priemonės tipas atsižvelgiant į priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemas“ – transporto priemonės, kurios nesiskiria tokiais pagrindiniais požymiais:

   — techninėmis šildymo ir rasos šalinimo sistemų charakteristikomis,

   — į vairuotojo priekinio regėjimo lauką 180° kampu pakliūvančiomis išorės ir vidaus formomis ir įtaisais, kurie gali turėti įtakos matomumui,

   — priekinio stiklo forma, dydžiu, storiu bei charakteristikomis ir jo įdėjimo būdu,

   — didžiausiu sėdimųjų vietų skaičiumi;

2) „variklis“ – degimo variklis, veikiantis skystais arba dujiniais degalais;

3) „nutirpdymo sistema“ – šerkšnui ar ledui nuo išorinio priekinio stiklo paviršiaus šalinti skirta sistema;

4) „nutirpdytas plotas“ – priekinio stiklo plotas, kurio išorinis paviršius sausas, arba išorinis paviršius, padengtas ištirpusiu arba dalinai ištirpusiu šlapiu šerkšnu, kurį galima pašalinti transporto priemonės priekinio stiklo valytuvų sistema;

5) „rasos šalinimo sistema“ – rasai nuo vidinio priekinio stiklo paviršiaus šalinti skirta sistema;

6) „rasa“ – kondensato sluoksnis ant įdėto priekinio stiklo vidinio paviršiaus;

7) „plotas, iš kurio pašalinta rasa“ – priekinio stiklo plotas, kurio vidinis paviršius sausas, ant kurio nėra vandens lašų ar pėdsakų ir kuris anksčiau buvo aprasojęs;

8) „regėjimo laukas A“ – bandymo plotas A, kaip apibrėžta JT/EEK taisyklės Nr. 43 [1] 18 priedo 2.2 punkte;

9) „regėjimo laukas B“ – mažesnis bandymo plotas B, kaip apibrėžta JT/EEK taisyklės Nr. 43 18 priedo 2.4 punkte, išskyrus plotą, apibrėžtą jo 2.4.1 punkte;

10) „projektinis liemens kampas“ – kampas tarp vertikalios linijos, einančios per tašką R, arba sėdynės atskaitos taško ir liemens linijos, kuri atitinka transporto priemonės gamintojo nurodytą sėdynės atlošo projektinę padėtį;

11) „taškas R“arba sėdimosios vietos atskaitos taškas – kiekvienai sėdimajai vietai atsižvelgiant į trimatę atskaitos sistemą transporto priemonės gamintojo apskaičiuotas projektinis taškas;

12) „trimatė atskaitos sistema“ – iš vertikalios išilginės X–Z, horizontalios X–Y ir vertikalios skersinės plokštumos Y–Z sudaryta atskaitos sistema, atitinkanti II priedo 2 priedėlio nuostatas;

13) „pagrindiniai atskaitos žymenys“ – transporto priemonės kėbulo arba važiuoklės angos, paviršiai, žymenys ar kiti identifikavimo ženklai, kurių X, Y ir Z koordinates trimačiame koordinačių tinklelyje nurodo transporto priemonės gamintojas;

14) „pagrindinis transporto priemonės valdymo jungiklis“ – įtaisas, kuriuo transporto priemonėje įmontuotos elektroninės sistemos perjungiamos iš neveikimo būsenos, kai transporto priemonė stovi be vairuotojo, į normalų veikimo režimą.

3 straipsnis

Transporto priemonės EB tipo patvirtinimo atsižvelgiant priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemas nuostatos

1. Gamintojas arba jo atstovas pateikia tipo patvirtinimo institucijai paraišką dėl transporto priemonės EB tipo patvirtinimo atsižvelgiant į priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemas.

2. Paraiška sudaroma pagal I priedo 1 dalyje nustatytą informacinio dokumento pavyzdį.

3. Jei laikomasi II priede nustatytų susijusių reikalavimų, patvirtinimo institucija suteikia EB tipo patvirtinimą ir pagal Direktyvos 2007/46/EB VII priede nustatytą numeravimo sistemą suteikia tipo patvirtinimo numerį.

Valstybė narė negali priskirti to paties numerio kitam transporto priemonių tipui.

4. Taikant 3 dalį, tipo patvirtinimo institucija išduoda EB tipo patvirtinimo sertifikatą, sudarytą pagal I priedo 2 dalyje nustatytą pavyzdį.

4 straipsnis

Pagal Direktyvą 78/317/EEB suteikto patvirtinimo galiojimas ir patvirtinimo išplėtimas

Nacionalinės institucijos leidžia parduoti ir pradėti eksploatuoti patvirtinto tipo transporto priemones iki Reglamento (EB) Nr. 661/2009 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos ir toliau tvirtina tų transporto priemonių tipo patvirtinimo išplėtimą pagal Direktyvoje 78/317/EEB nustatytas sąlygas.

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. liepos 27 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

[1] Taisyklė dar nepaskelbta. Ji bus paskelbta iki 2010 m. rugpjūčio mėn.

I PRIEDAS

Variklinių transporto priemonių EB tipo patvirtinimo atsižvelgiant į priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemas administraciniai dokumentai

1 DALIS

Informacinis dokumentas

PAVYZDYS

Informacinis dokumentas Nr. … dėl transporto priemonės EB tipo patvirtinimo atsižvelgiant į priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemas.

Toliau nurodyti duomenys pateikiami trimis egzemplioriais ir su jais pateikiamas turinys. Brėžiniai nubraižomi atitinkamu masteliu, jie turi būti pakankamai smulkūs ir pateikiami A4 formato lapuose arba iki A4 formato sulankstytuose kitų formatų lapuose. Jei pateikiamos nuotraukos, jos turi būti pakankamai aiškios.

Jei šiame priede minimos sistemos, sudedamosios dalys ar atskiri techniniai mazgai yra su elektroniniu valdymu, būtina pateikti informaciją apie jų naudojimą.

0. BENDROJI DALIS

0.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....

0.2. Tipas: .....

0.2.1. Komercinis (-iai) pavadinimas (-ai) (jeigu taikoma): .....

0.3. Tipo (jei transporto priemonė paženklinta jo ženklu) identifikavimo priemonės ([b]): .....

0.3.1. Minėto ženklo vieta: .....

0.4. Transporto priemonės kategorija ([c]): .....

0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai): .....

0.9. Gamintojo atstovo (jei yra) pavadinimas ir adresas: .....

1. TRANSPORTO PRIEMONĖS KONSTRUKCIJOS BENDROSIOS CHARAKTERISTIKOS

1.1. Tipinės transporto priemonės nuotraukos ir (arba) brėžiniai: .....

1.6. Variklio vieta ir jo agregatų išdėstymas: .....

1.8. Pavaros padėtis: kairėje/dešinėje ([1]).

3. VARIKLIS ([k])

3.1. Variklio gamintojas: .....

3.1.1. Gamintojo variklio kodas (pažymėtas ant variklio arba kitos atpažinimo priemonės): .....

3.2. Vidaus degimo variklis

3.2.1. Konkretūs duomenys apie variklį

3.2.1.1. Veikimo principas: kibirkštinis uždegimas/kompresinis uždegimas ([1]) Ciklas: keturių taktų/dviejų taktų/rotacinis ([1])

3.2.1.2. Cilindrų skaičius ir išdėstymas: .....

3.2.1.3. Darbinis variklio tūris ([m]): .....cm^3

3.2.1.6. Normalus variklio sukimosi dažnis tuščiąja eiga ([2]): ..... min^{-1}

3.2.1.8. Didžiausia naudingoji galia ([n]): ..... kW esant ..... min^{-1} (gamintojo nurodyta vertė)

3.2.2. Degalai

3.2.2.1. Nedidelės galios transporto priemonės: dyzelinas/benzinas/SND/GD ar biometanas/etanolis (E85)/ biodyzelinas/vandenilis ([1]) ([6])

3.2.5. Elektros sistema

3.2.5.1. Vardinė įtampa: ..... V, teigiamas/neigiamas įžeminimas ([1])

3.2.5.2. Generatorius

3.2.5.2.1. Tipas: .....

3.2.5.2.2. Vardinė galia: .....VA

3.2.7. Aušinimo sistema: skysčiu/oru ([1])

3.2.7.1. Variklio temperatūros kontrolės mechanizmo vardinis nustatymas: .....

3.2.7.2. Skystis

3.2.7.2.1. Skysčio pobūdis: .....

3.2.7.2.2. Cirkuliacinis (-iai) siurblys (-iai): yra/nėra ([1])

3.2.7.2.3. Apibūdinimas: .....arba

3.2.7.2.3.1. Gamyklinė (-ės) markė (-ės): .....

3.2.7.2.3.2. Tipas (-ai): .....

3.2.7.2.4. Pavaros perdavimo skaičius (-iai): .....

3.2.7.2.5. Ventiliatoriaus aprašas ir jo pavaros mechanizmas: .....

3.2.7.3. Oras

3.2.7.3.1. Ventiliatorius: yra/nėra ([1])

3.2.7.3.2. Apibūdinimas: .....arba

3.2.7.3.2.1. Gamyklinė (-ės) markė (-ės): .....

3.2.7.3.2.2. Tipas (-ai): .....

3.3. Elektrinis variklis

3.3.1. Tipas (apvija, sužadinimas) .....

3.3.1.1. Didžiausia valandinė galia: .....kW

3.3.1.2. Darbinė įtampa: V

3.3.2. Elektros akumuliatorius

3.3.2.1. Akumuliatoriaus elementų kiekis: .....

3.3.2.2. Masė: ..... kg

3.3.2.3. Talpa: .....Ah (ampervalandžių)

3.3.2.4. Vieta: .....

3.4. Variklių deriniai

3.4.1. Hibridinė elektrinė transporto priemonė: taip/ne ([1])

3.4.2. Hibridinės elektrinės transporto priemonės kategorija: įkraunama ne transporto priemonėje/įkraunama transporto priemonėje ([1]):

3.4.3. Veikimo režimo jungiklis: yra/nėra ([1])

3.4.3.1. Pasirenkami režimai

3.4.3.1.1. Grynai elektrinis: taip/ne ([1])

3.4.3.1.2. Grindžiamas paprastu degalų naudojimu: taip/ne ([1])

3.4.3.1.3. Hibridiniai režimai: yra/nėra ([1]) (jei yra, trumpas aprašas): .....

3.4.4. Energijos kaupimo įtaiso aprašas: (akumuliatorius, kondensatorius, smagratis ir (arba) generatorius)

3.4.4.1. Gamyklinė (-ės) markė (-ės): .....

3.4.4.2. Tipas (-ai): .....

3.4.4.3. Identifikacijos numeris: .....

3.4.4.4. Elektrocheminės poros rūšis: .....

3.4.4.5. Energija: ..... (akumuliatorius: įtampa ir galia Ah per 2 h; kondensatorius: J, ...)

3.4.4.6. Įkroviklis: transporto priemonėje/išorėje/nėra ([1])

3.6. Gamintojo leidžiama temperatūra

3.6.1. Aušinimo sistema

3.6.1.1. Aušinimas skysčiu, aukščiausia temperatūra prie išleidimo angos: .....K

3.6.1.2. Aušinimas oru

3.6.1.2.1. Atskaitos taškas: .....

3.6.1.2.2. Aukščiausia temperatūra atskaitos taške: ..... K

3.6.2. Aukščiausia temperatūra prie įleidžiamojo tarpinio aušintuvo išleidimo angos: .....K

3.6.3. Aukščiausia išmetamųjų dujų temperatūra prie artimiausio išmetimo vamzdžio (-ių) taško greta išmetamųjų dujų kolektoriaus arba turbininio įkroviklio išorinės (-ių) jungės (-ių): ..... K

9. KĖBULAS

9.1. Kėbulo tipas pagal Direktyvos 2007/46/EB II priedo C dalyje nustatytus kodus: .....

9.2. Naudotos medžiagos ir gamybos metodas: .....

9.3. Durys asmenims įlipti į transporto priemonę, skląsčiai ir vyriai

9.3.1. Durų konfigūracija ir jų skaičius: .....

9.4. Regos laukas

9.4.1. Pakankamai išsamūs duomenys apie pagrindinius atskaitos žymenis, kad juos būtų galima lengvai atpažinti ir patikrinti jų padėtį pagal kitus taškus ir R tašką: .....

9.4.2. Brėžinys (-iai) arba nuotrauka (-os), kuriame (-iuose) (-ioje) (-iose) nurodytos 180° priekinio matymo lauko esančios sudėtinės dalys: .....

9.5. Priekinis ir kiti langai

9.5.1. Priekinis stiklas

9.5.1.1. Naudotos medžiagos: .....

9.5.1.2. Montavimo metodas: .....

9.5.1.3. Pokrypio kampas: .....

9.5.1.4. Tipo patvirtinimo numeris (-iai): .....

9.5.1.5. Priekinio stiklo pagalbiniai įtaisai ir jų įmontavimo padėtis bei trumpas atitinkamų elektrinių ir (arba) elektroninių sudedamųjų dalių aprašas: .....

9.6. Priekinio stiklo valytuvas (-ai)

9.6.1. Išsamus techninis aprašas (įskaitant nuotraukas ir brėžinius): .....

9.7. Priekinio stiklo purkštukas

9.7.1. Išsamus techninis aprašas (su nuotraukomis arba brėžiniais) arba, jei patvirtintas kaip atskiras techninis mazgas, tipo patvirtinimo numeris: .....

9.8. Ledo nutirpdymas ir aprasojimo pašalinimas

9.8.1. Išsamus techninis aprašas (įskaitant nuotraukas ir brėžinius): .....

9.8.2. Sunaudojama didžiausia elektros galia: .....kW

9.10. Vidaus įranga

9.10.1. Transporto priemonėje esančių asmenų vidinės apsaugos priemonės

9.10.1.1. Išdėstymo brėžinys arba nuotraukos, kuriose nurodyta pridėtų pjūvių arba vaizdų vieta: .....

9.10.1.3. Vidaus įrangos nuotraukos, brėžiniai ir (arba) erdvinis atvaizdas, parodantys keleiviui skirtos vietos dalis ir naudotas medžiagas (išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius), valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynės atlošą, sėdynes ir galines jų dalis: .....

9.10.3. Sėdynės

9.10.3.1. Sėdimųjų vietų skaičius ([s]): .....

9.10.3.1.1. Vieta ir išdėstymas: .....

9.10.3.5. R taško koordinatės arba brėžinys

9.10.3.5.1. Vairuotojo sėdynė: .....

9.10.3.6. Projektinis liemens kampas

9.10.3.6.1. Vairuotojo sėdynė: .....

Aiškinamosios pastabos

([1]) Kas nereikalinga, išbraukti.
([2]) Nurodyti leidžiamąjį nuokrypį.
([6]) Transporto priemonėse galima naudoti tiek benziną, tiek dujinius degalus, bet, jeigu benzino sistema yra pritaikyta avariniams tikslams arba tik užvedimui ir jeigu benzino bake telpa ne daugiau kaip 15 litrų benzino, tokios transporto priemonės bandymo metu bus laikomos transporto priemonėmis, kuriose galima naudoti tik dujinius degalus.
([b]) Jei tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, netinkančių transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiro techninio mazgo tipams, kuriems taikomas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“. (pvz., ABC??123??).
([c]) Klasifikuota pagal Direktyvos 2007/46/EB II priedo A dalyje pateiktas apibrėžtis.
([k]) Jeigu transporto priemonė gali būti varoma benzinu, dyzelinu ir pan. arba naudojant derinį su kitais degalais, punktai pakartojami. Jei varikliai ir sistemos yra nestandartiniai, gamintojas pateikia informaciją, kuri atitiktų čia nurodytąją.
([m]) Šią vertę reikia apskaičiuoti ($\pi = 3{,}1416$) ir suapvalinti vieno cm^3 tikslumu.
([n]) Nustatoma pagal Tarybos direktyvos 80/1269/EEB (OL L 375, 1980 12 31, p. 46) reikalavimus.
([s]) Nurodomas sėdimųjų vietų skaičius, kai transporto priemonė juda. Gali būti nurodomas intervalas, jeigu tai modulinis išdėstymas.

2 DALIS

EB tipo patvirtinimo sertifikatas

PAVYZDYS

Formatas A4 (210 × 297 mm)

EB TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATAS

Tipo patvirtinimą suteikiančios institucijos spaudas

Pranešimas dėl transporto priemonės

— EB tipo patvirtinimo suteikimo ([1])
— EB tipo patvirtinimo išplėtimo ([1])
— atsisakymo suteikti EB tipo patvirtinimą ([1])
— EB tipo patvirtinimo panaikinimo ([1])

} atsižvelgiant į ledo nutirpdymo ir aprasojimo šalinimo sistemas

pagal Reglamentą (ES) Nr. 672/2010 su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) Nr. …/… ([1])

EB tipo patvirtinimo numeris: .....

Patvirtinimo išplėtimo motyvas: .....

I SKIRSNIS

0.1. Gamyklinė markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....

0.2. Tipas: .....

0.2.1. Komercinis (-iai) pavadinimas (-ai) (jeigu taikoma): .....

0.3. Tipo identifikavimo priemonės, jeigu pažymėta ant transporto priemonės ([2]): .....

0.3.1. Minėto ženklo vieta: .....

0.4. Transporto priemonės kategorija ([3]): .....

0.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

0.8. Surinkimo gamyklos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai): .....

0.9. Gamintojo atstovo (jei yra) pavadinimas ir adresas: .....

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija: žr. papildymą.

2. Už bandymus atsakinga technikos tarnyba: .....

3. Bandymų ataskaitos pateikimo data: .....

4. Parengtų ataskaitų skaičius: .....

5. Pastabos (jeigu buvo pareikštos): žr. papildymą.

6. Vieta .....

7. Data: .....

8. Parašas: .....

Priedai: Informacinis paketas.

Bandymų ataskaita.

([1]) Kas nereikalinga, išbraukti.

([2]) Jei tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, netinkančių transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiro techninio mazgo tipams, kuriems taikomas šis informacinis dokumentas, apibūdinti, tokie ženklai dokumentuose nurodomi simboliu „?“. (pvz., ABC??123??).

([3]) Kaip apibrėžta Direktyvos 2007/46/EB II priedo A dalyje.

Papildymas

prie EB tipo patvirtinimo sertifikato Nr. …

1. Papildoma informacija:

1.1. Trumpas transporto priemonės konstrukcijos, matmenų, linijų ir sudėtinių medžiagų aprašas: .....

1.2. nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemų aprašas: .....

1.3. Bandymams galinčių padaryti poveikį vidaus įrangos ar detalių aprašas: .....

1.4. Didžiausias sėdimųjų vietų skaičius: .....

1.5. Priekinio stiklo charakteristikos: sudedamųjų dalių storis (mm): .....

1.6. Elektros įrangos vardinė įtampa (V): .....

2. Pavaros padėtis: kairė/dešinė [1]

3. Variklis: kibirkštinio uždegimo/kompresinio uždegimo/elektrinis/hibridinis elektrinis/ .....[1]

4. Nutirpdymo bandymo temperatūra: – 8 °C/– 18 °C [1]

5. Pastabos: .....

[1] Kas nereikalinga, išbraukti.

II PRIEDAS

Priekinio stiklo nutirpdymo ir rasos šalinimo sistemų reikalavimai

1. SPECIALŪS REIKALAVIMAI

1.1. Priekinio stiklo nutirpdymas

1.1.1. Kiekvienoje transporto priemonėje įrengiama sistema šerkšnui ir ledui nuo išorinio priekinio stiklo paviršiaus nutirpdyti. Priekinio stiklo nutirpdymo sistema turi būti pakankamai veiksminga, kad esant šaltam orui būtų užtikrinamas pakankamas matomumas pro priekinį stiklą.

1.1.2. Sistemos veiksmingumas tikrinamas nuo pradžios periodiškai nustatant nutirpdytą priekinio stiklo plotą, transporto priemonę tam tikrą laiką palaikius šaltoje patalpoje.

1.1.3. 1.1.1 ir 1.1.2 punktų reikalavimų laikymasis tikrinamas taikant šio priedo 2.1 punkte nurodytą metodą.

1.1.4. Laikomasi šių reikalavimų:

1.1.4.1. Praėjus 20 minučių nuo bandymo pradžios, 80 % regėjimo lauko A, kaip apibrėžta pagal II priedo 3 priedėlį, turi būti nutirpę.

1.1.4.2. Praėjus 25 minutėms nuo bandymo pradžios, keleivio pusėje esantis nutirpdytas priekinio stiklo plotas turi būti palygintas su 1.1.4.1 punkte nustatytu vairuotojo pusės plotu.

1.1.4.3. Praėjus 40 minučių nuo bandymo pradžios, 95 % regėjimo lauko B, kaip apibrėžta pagal II priedo 3 priedėlį, turi būti nutirpę.

1.2. Priekinio stiklo rasos šalinimas

1.2.1. Kiekvienoje transporto priemonėje įrengiama sistema šerkšnui nuo vidinio priekinio stiklo paviršiaus nutirpdyti.

1.2.2. Priekinio stiklo rasos šalinimo sistema turi būti pakankamai veiksminga, kad priekiniam stiklui aprasojus vėl būtų užtikrintas matomumas. Šios sistemos veiksmingumas tikrinamas taikant šio priedo 2.2 punkte aprašytą metodą.

1.2.3. Laikomasi šių reikalavimų:

1.2.3.1. Regėjimo lauke A, kaip apibrėžta pagal II priedo 3 priedėlį, 90 % rasos turi būti pašalinta per 10 minučių.

1.2.3.2. Regėjimo lauke B, kaip apibrėžta pagal II priedo 3 priedėlį, 80 % rasos turi būti pašalinta per 10 minučių.

2. BANDYMAS

2.1. Priekinio stiklo nutirpdymas

2.1.1. Bandymas atliekamas esant – 8 ± 2 °C arba – 18 ± 3 °C temperatūrai, kaip nurodyta gamintojo.

2.1.2. Bandymas atliekamas pakankamai erdvioje šaltoje patalpoje, kurioje galėtų tilpti visa transporto priemonė ir kurioje turima įranga per visą bandymą palaikytų vieną iš 2.1.1 punkte paminėtų temperatūrų ir užtikrintų šalto oro apykaitą. Ne trumpiau kaip 24 valandas iki to laiko, per kurį transporto priemonė bus laikoma šaltame ore, šaltoje patalpoje turi būti palaikoma nustatyta bandymo temperatūra ar už ją žemesnė temperatūra.

2.1.3. Prieš bandymą nuo vidinio ir išorinio priekinio stiklo paviršių denatūruotu spiritu arba kita riebalus tirpdančia medžiaga kruopščiai pašalinami riebalai. Kai paviršius išdžiūva, jis apipilamas ne mažesnės kaip 3 % ir ne didesnės kaip 10 % koncentracijos amoniako tirpalu. Paviršius dar kartą išdžiovinamas ir tada nušluostomas sausu medvilnės skudurėliu.

2.1.4. Transporto priemonė išjungiama ir laikoma bandymo temperatūroje ne trumpiau kaip 10 val. iki bandymo pradžios.

2.1.4.1. Jei įmanoma, patikrinama, ar transporto priemonės variklio aušalo ir tepalo temperatūra nusistovėjo bandymo temperatūroje, šis laikas gali būti trumpesnis.

2.1.5. Kai transporto priemonė išlaikoma 2.1.4 punkte nustatytą laiką, visas išorinis priekinio stiklo paviršius vandens purkštuvu, kurio darbinis slėgis 3,5 ± 0,2 baro, padengiamas vienodo storio 0,044 g/cm^2 ledo sluoksniu.

2.1.5.1. Purkštukas, kuris sureguliuojamas taip, kad pro jo visą angą tekėtų vėduoklės pavidalo didžiausias srautas, laikomas 200–250 mm atstumu nuo įstiklinto paviršiaus ir su tuo paviršiumi turi sudaryti statų kampą bei pakreipiamas taip, jog per visą priekinį stiklą, tiesiai nuo vieno iki kito jo krašto būtų užpurkštas lygus sluoksnis.

2.1.5.1.1. Siekiant įvykdyti 2.1.5 punkto reikalavimus, galima naudoti purkštuvą, kurio antgalis yra 1,7 mm skersmens, skysčio srauto greitis 0,395 l/min ir kuriuo galima apipurkšti 300 mm skersmens vėduoklės pavidalo plotą ant įstiklinto paviršiaus purškiant iš 200 mm atstumo nuo paviršiaus. Taip pat galima naudoti bet kokį kitą reikalavimus atitinkantį prietaisą.

2.1.6. Ledui susidarius ant priekinio stiklo, transporto priemonė šaltoje patalpoje laikoma dar ne trumpiau kaip 30 minučių ir ne ilgiau kaip 40 minučių.

2.1.7. Pasibaigus 2.1.6 punkte nustatytam laikui, vienas arba du stebėtojai įsėda į transporto priemonę, po to pagrindinį transporto priemonės valdymo jungiklį galima perjungti į veikimo režimą ir bet kuris variklis gali būti užvestas, jei reikia, naudojant kitas išorės priemones. Bandymo laikas prasideda iš karto įjungus pagrindinį valdymo jungiklį.

2.1.7.1. Jeigu transporto priemonėje įmontuotas variklis, per pirmas penkias bandymo laiko minutes variklio apsukų dažnis gali būti reguliuojamas pagal gamintojo specifikaciją, rekomenduojamą varikliui pašildyti, kai variklis užvedamas esant šaltam orui.

2.1.7.2. Per paskutines bandymo 35 minutes (arba per visą bandymo laiką, jeigu variklis 5 minutes nėra šildomas):

2.1.7.2.1. variklis, jei įmontuotas, turi veikti tokiu greičiu, kuris neviršija 50 % greičio, atitinkančio jo didžiausią atiduodamąją galią. Tačiau, jeigu įrodoma, kad to padaryti negalima dėl specifinių variklio valdymo strategijų, pavyzdžiui, elektrinių hibridinių transporto priemonių atveju, sudaromas realiai įmanomas blogiausio atvejo planas. Plane atsižvelgiama į variklio apsukų dažnį, į tai, kad variklis gali periodiškai neveikti arba iš viso neveikti normaliomis vairavimo sąlygomis esant – 8 °C arba – 18 °C aplinkos temperatūrai, priklausomai nuo to, kokia temperatūra gamintojo parinkta kaip nurodyta bandymo temperatūra. Jeigu sistema gali atitikti nutirpdymo reikalavimus su išjungtu varikliu, variklis gali iš viso neveikti.

2.1.7.3. Pradedant bandymą visi akumuliatoriai turi būti visiškai įkrauti.

2.1.7.4. Atliekant bandymą ledo nutirpdymo įtaiso gnybtų įtampa už vardinę sistemos įtampą gali būti didesnė ne daugiau kaip 20 %.

2.1.7.5. Temperatūra bandymo patalpoje matuojama priekinio stiklo centro lygyje, tokioje vietoje, kurioje bandomosios transporto priemonės šilumos poveikis yra nedidelis.

2.1.7.6. Prieš pat bandymą vidurinėje transporto priemonės plokštumoje, 300 mm atstumu nuo priekinio stiklo pagrindo ir pusiaukelėje tarp priekinio stiklo pagrindo ir viršutinės jo dalies išmatuota patalpą aušinančio oro horizontali greičio dedamoji turi būti kuo mažesnė ir jokiu būdu ne didesnė kaip 8 km/h.

2.1.7.7. Jeigu įmontuota, variklio dangtis, stogas, visos durys, langai ir liukai, išskyrus šildymo ir vėdinimo sistemų įleidimo ir išleidimo angas, turi būti uždaryti; vienas arba du langai, jeigu to prašo transporto priemonės gamintojas, gali būti atidaryti taip, kad bendras vertikalus tarpelis būtų 25 mm.

2.1.7.8. Transporto priemonės nutirpdymo sistemos valdiklis nustatomas taip, kad tos sistemos temperatūra atitiktų transporto priemonės gamintojo nurodytą bandymo temperatūrą.

2.1.7.9. Atliekant bandymą galima naudoti priekinio stiklo valytuvus, bet tai turi būti daroma nepadedant rankomis, išskyrus visų transporto priemonės viduje esančių valdiklių valdymą.

2.1.8. Pradėjus bandymą stebėtojas (-ai) vidiniame priekinio stiklo paviršiuje kas 5 minutes nubrėžia nutirpdyto ledo ploto kontūrus.

2.1.9. Užbaigus bandymą nutirpdyto ploto linijų vaizdas ant vidinės priekinio stiklo pusės, kaip reikalaujama 2.1.8 punkte, užregistruojamas ir jame pažymimi priekinio stiklo regėjimo plotai A ir B.

2.2. Priekinio stiklo rasos šalinimas

2.2.1. Prieš bandymą nuo vidinio priekinio stiklo paviršiaus denatūruotu spiritu arba kita riebalus tirpdančia medžiaga kruopščiai pašalinami riebalai. Kai paviršius išdžiūva, jis apipilamas ne mažesnės kaip 3 % ir ne didesnės kaip 10 % koncentracijos amoniako tirpalu. Paviršius dar kartą išdžiovinamas ir tada nušluostomas sausu medvilnės skudurėliu.

2.2.2. Bandymas atliekamas pakankamo dydžio dirbtinio klimato patalpoje, kurioje tilptų visa transporto priemonė ir kurioje visą bandymo laiką būtų galima sukurti ir išlaikyti – 3 ± 1 °C bandymo temperatūrą.

2.2.2.1. Temperatūra bandymo patalpoje matuojama priekinio stiklo centro lygyje, tokioje vietoje, kurioje bandomosios transporto priemonės šilumos poveikis yra nedidelis.

2.2.2.2. Prieš pat bandymą vidurinėje transporto priemonės plokštumoje, 300 mm atstumu nuo priekinio stiklo pagrindo ir pusiaukelėje tarp priekinio stiklo pagrindo ir viršutinės jo dalies išmatuota patalpą aušinančio oro horizontali greičio dedamoji turi būti kuo mažesnė ir jokiu būdu ne didesnė kaip 8 km/h.

2.2.2.3. Jeigu įmontuota, variklio dangtis, stogas, visos durys, langai ir liukai, išskyrus šildymo ir vėdinimo sistemų įleidimo ir išleidimo angas, turi būti uždaryti; vienas arba du langai, jeigu to prašo transporto priemonės gamintojas, gali būti atidaryti nuo rasos šalinimo bandymo pradžios taip, kad bendras vertikalus tarpelis būtų 25 mm.

2.2.3. Rasa sudaroma naudojant II priedo 4 priedėlyje aprašytą garo generatorių. Generatoriuje turi būti pakankamai vandens, kad – 3 °C aplinkos temperatūroje susidarytų bent 70 ± 5 g/h garo kiekvienai gamintojo nurodytai sėdimajai vietai.

2.2.4. Transporto priemonę įvarius į dirbtinio klimato patalpą, vidinis priekinio stiklo paviršius nuvalomas pagal 2.2.1 punktą. Aplinkos oro temperatūra sumažinama ir nustatoma ties – 3 ± 1 °C. Transporto priemonė išjungiama ir laikoma bandymo temperatūroje ne trumpiau kaip 10 val. iki bandymo pradžios. Jei įmanoma patikrinti, ar transporto priemonės variklio aušalo ir tepalo temperatūra nusistovėjo bandymo temperatūroje, šis laikas gali būti trumpesnis.

2.2.5. Garo generatorius su išleidimo angomis laikomas transporto priemonės vidurinėje išilginėje plokštumoje 580 ± 80 mm aukštyje virš R taško arba vairuotojo sėdynės sėdimosios vietos atskaitos taško. Paprastai generatorius laikomas tiesiai už priekinių sėdynių atlošų, kai sėdynės būna gamintojo nurodytoje projektinėje padėtyje, o atlošai atlenkiami laikantis projektinių liemens kampų. Jeigu pirmiau minėto reikalavimo dėl transporto priemonės konstrukcijos taikyti negalima, generatorius laikomas prieš sėdynių atlošus tokioje padėtyje, kuri labiausiai atitiktų pirmiau minėtąją.

2.2.6. Generatoriui veikus penkias minutes transporto priemonės viduje, vienas arba du stebėtojai greitai įlipa į transporto priemonę, bet kurias dureles laikydami atdaras ne ilgiau kaip 8 sekundes, ir atsisėda priekinėje (-ėse) sėdimojoje (-osiose) vietoje (-ose), o generatoriaus našumas sumažinamas iki 70 ± 5 g/h kiekvienam stebėtojui.

2.2.7. Praėjus vienai minutei nuo to laiko, kai stebėtojas (-ojai) įsėdo į transporto priemonę, pagrindinį transporto priemonės valdymo jungiklį galima perjungti į režimą „Įjungta“ ir bet kuris variklis gali būti užvestas, jei reikia, naudojant kitas išorės priemones. Bandymo laikas prasideda iš karto įjungus pagrindinį valdymo jungiklį.

2.2.7.1. Jeigu transporto priemonėje įmontuotas variklis, jis turi veikti tokiu greičiu, kuris neviršija 50 % greičio, atitinkančio jo didžiausią atiduodamąją galią. Tačiau, jeigu įrodoma, kad to padaryti negalima dėl specifinių variklio valdymo strategijų, pavyzdžiui, elektrinių hibridinių transporto priemonių atveju, sudaromas realiai įmanomas blogiausio atvejo planas. Plane atsižvelgiama į variklio apsukų dažnį, į tai, kad variklis gali periodiškai neveikti arba iš viso būti išjungtas normaliomis vairavimo sąlygomis esant – 1 °C aplinkos temperatūrai. Jeigu sistema gali atitikti rasos šalinimo reikalavimus su išjungtu varikliu, variklis gali iš viso būti išjungtas.

2.2.7.2. Transporto priemonės rasos šalinimo sistemos valdiklis nustatomas taip, kad tos sistemos temperatūra atitiktų transporto priemonės gamintojo nurodytą bandymo temperatūrą.

2.2.7.3. Pradedant bandymą visi akumuliatoriai turi būti visiškai įkrauti.

2.2.7.4. Rasos šalinimo taiso gnybtų įtampa už vardinę sistemos įtampą gali būti didesnė ne daugiau kaip 20 %.

2.2.8. Užbaigus bandymą rasos šalinimo linijų vaizdas registruojamas ir jame pažymimi priekinio stiklo regėjimo plotai A ir B.

1 priedėlis

Taško R arba sėdimosios vietos atskaitos taško tikrinimo metodika

Taškas R arba sėdimosios vietos atskaitos taškas nustatomas pagal JT/EEK taisyklės Nr. 17 ([1]) 3 priede išdėstytas nuostatas.

([1]) OL L 373, 2006 12 27, p. 1.

2 priedėlis

Pagrindinių atskaitos žymenų nustatymo trimatėje atskaitos sistemoje metodika

Pagrindinių atskaitos žymenų brėžiniuose ir jų padėties faktinėje transporto priemonėje matmenų santykis nustatomas pagal JT/EEK taisyklės Nr. 125 ([1]) 4 priede išdėstytas nuostatas.

([1]) Taisyklė dar nepaskelbta. Ji bus paskelbta iki 2010 m. rugpjūčio mėn.

3 priedėlis

Transporto priemonių priekinio stiklo regėjimo laukų nustatymo metodika

Regėjimo laukai A ir B nustatomi pagal JT/EEK taisyklės Nr. 43 18 priede išdėstytas nuostatas.

4 priedėlis

Garo generatoriaus reikalavimai

1. CHARAKTERISTIKOS

1.1. Bandymui naudojamas garo generatorius turi turėti tokias charakteristikas:

1.1.1. Vandens talpyklos talpa turi būti bent 2,25 litro.

1.1.2. Virimo temperatūroje šilumos nuostolis neturi viršyti 75 W esant – 3 ± 1 °C aplinkos temperatūrai.

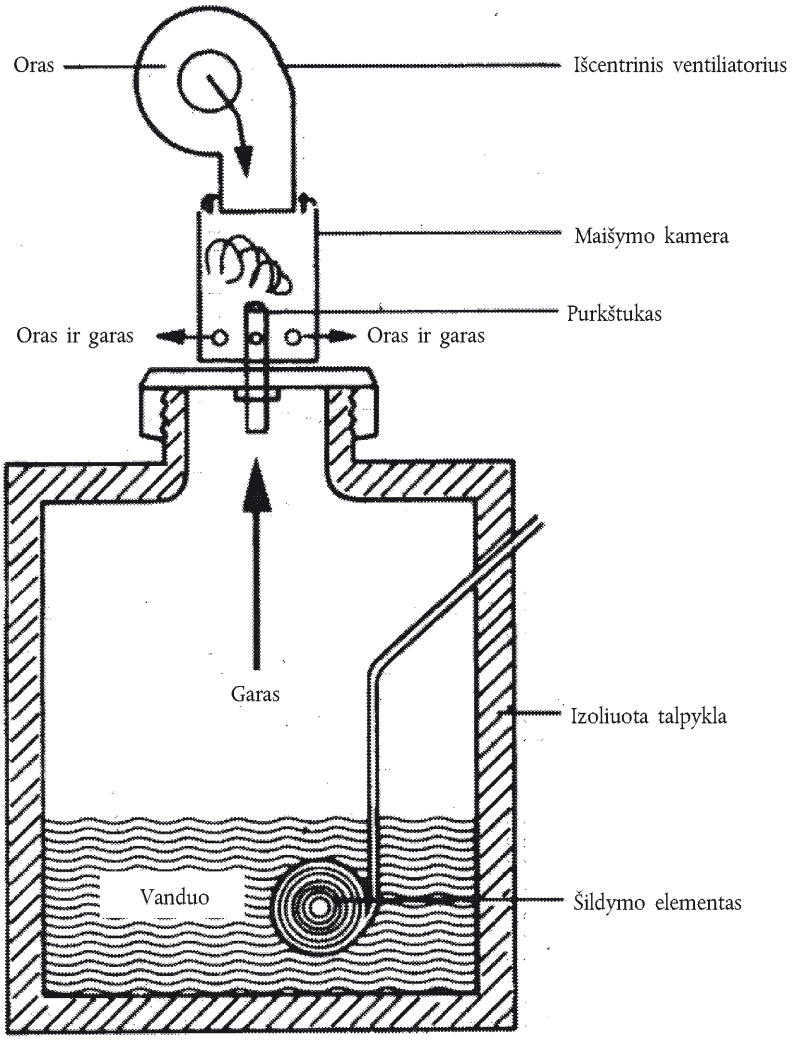
1.1.3. Ventiliatoriaus galia turi būti 0,7–0,10 m^3/min esant 0,5 mbar statiniam slėgiui.

1.1.4. Šešios garo išleidimo angos išdėstytos generatoriaus viršuje vienodu atstumu (žr. 1 paveikslą).

1.1.5. Generatorius kalibruojamas – 3 ± 1 °C temperatūroje, kad kiekvieną 70 ± 5 g/h garo kiekio išleidimą rodytų ne mažiau kartų, kaip būtų šį skaičių padauginus iš *n*, kur *n* – didžiausias gamintojo nurodytų sėdimųjų vietų skaičius.

1 paveikslas

Garo generatoriaus schema

1.2. Nurodytos dalys turi turėti tokias dydžio ir medžiagos charakteristikas:

1.2.1. Purkštukas

1.2.1.1. Dydis:

1.2.1.1.1. Ilgis 100 mm

1.2.1.1.2. Vidinis skersmuo 15 mm

1.2.1.2. Medžiaga:

1.2.1.2.1. Žalvaris

1.2.2. Maišymo kamera

1.2.2.1. Dydis:

1.2.2.1.1. Vamzdžio vidinis skersmuo 75 mm

1.2.2.1.2. Sienelės storis 0,38 mm

1.2.2.1.3. Ilgis 115 mm

1.2.2.1.4. Vienodu atstumu išdėstytos šešios 6,3 mm skersmens angos virš purškimo kameros dugno.

1.2.2.2. Medžiaga:

1.2.2.2.1. Žalvaris